

سوال	منبع پاسخ	صفحه	پاسخ صحیح	پاسخ تشریحی
41	رشد کیهان	114	4	<p>به عقیده اریکسون نوجوانان در جوامع پیچیده دستخوش بحران هویت می‌شوند - یک دوره موقت پریشانی که هنگام امتحان کردن گزینه‌ها، قبل از امتحان کردن ارزش‌ها و اهداف، دچار آن می‌شوند. نظریه پردازان جدید با اریکسون موافقت کردند که تردید کردن درباره ارزش‌ها، برنامه و اولیتهای برای هویت پخته لازم است ولی این فرایند را ((بحران)) نمی‌خوانند.</p> <p>اریکسون پیامد منفی نوجوانی را سردرگمی نقش نامید. اگر تعارضهای قبلی نوجوانان به صورت منفی حل شده باشند ممکن است فرد برای چالش‌های روان شناختی بزرگسالی آماده نداشته باشد. برای مثال: نوجوانانی که خودپنداره (هویت) محکمی ندارند که بتوانند به آن روی آورند، ممکن است در مرحله‌ی اوایل بزرگسالی (جوانی) اریکسون نتوانند با دیگران صمیمی باشند.</p>
42			2	
43	شخصیت کیهان	11	4	<p>اضطراب روان رنجور یا نوروتیک به صورت نگرانی از خطر نامعلوم تعریف میشود. این احساس در خود (ایگو) وجود دارد، اما از تکانه های نهاد سرچشمه میگیرد.</p>
44	رشد کیهان	51	3	<p>به نظر می‌رسد که خلق و خو عمدتاً ماهیتی فطری دارد، و احتمالاً وراثتی و نسبتاً ثابت و پایدار است. در الگوهای خواب، بهانه گیری، و فعالیت اطفال نوزاد، تفاوت‌های فردی مشاهده می‌شود، و این تفاوت‌ها معمولاً تا حدودی ثابت و پایدار هستند.</p> <p>گفته بالا بدین معنا نیست که خلق و خو به هنگام تولد کاملاً شکل گرفته است، بلکه پدیدآیی هیجان‌ها و قابلیت‌های مختلف خودگردانی بر روند رشد آن تأثیر می‌گذارد و ممکن است در واکنش به نگرش‌ها و رفتار والدین دستخوش تغییر شود. در NYLS، خلق و خوی بسیاری از کودکان، به ویژه</p>

<p>در خلال نخستین ماه‌های زندگی، دستخوش تغییر شد که ظاهراً علت آن تجارب خاص آنها یا نحوه رفتار والدینشان بود.</p>				
<p>مرحله حسی - حرکتی</p> <p>دوره حسی-حرکتی (دو سال اول زندگی): اتفاق مهم = پایداری شی و استفاده از حواس برای کاوش در محیط.</p> <p>مرحله حسی حرکتی پیازه به شش زیر مرحله تقسیم شده است.</p> <p>1. طرح‌واره‌های بازتابی (تولد تا 1 ماهگی): بازتاب‌های نوزاد مشاهده می‌شود. اولین طرح‌واره‌های نوزادان بازتاب‌های مادرزادی است. درونسازی چشمگیرترین فعالیت در این مرحله است و از ظرفیت تکرار، تعمیم، بازپدیدآوری و بازشناسی برخوردار است. برون سازی تدریجاً صورت می‌گیرد. بازتاب‌ها عناصر اصلی هوش حسی-حرکتی‌اند.</p> <p>2. واکنش‌های چرخشی نخستین (1 تا 4 ماهگی): عادت‌های حرکتی ساده که بر اساس بدن کودک استوار هستند. این واکنش‌ها یک تمرین کنشی است که به حفظ یک نتیجه جالب یا کشف مجدد آن منتهی می‌شود، صرفاً نسبت به بدن کودک به عمل می‌آید. نخستین عادت‌ها در این مرحله شکل می‌گیرد.</p> <p>3. واکنش‌های چرخشی ثانوی (4 تا 8 ماهگی): اعمال به قصد تکرار کردن نتایج جالب در محیط انجام می‌شوند. تقلید از رفتارهای آشنا.</p> <p>4. هماهنگی چرخشی ثانوی (8 تا 12 ماهگی): واکنش‌های رفتار عمدی یا هدف گرا، توانایی یافتن شیء پنهان در اولین مکانی که پنهان شده است (پایداری شیء).</p> <p>5. واکنش‌های چرخشی سوم (12 تا 18 ماهگی): بررسی کردن ویژگی‌های اشیا با تاثیر گذاشتن بر آنها به شیوه‌های تازه. توانایی جستجوکردن در چند مکان برای یافتن شیء که پنهان شده است (جستجوی A-B).</p>	1	39	رشد کیهان	45

<p>6. بازنمایی ذهنی (18 ماهگی تا 2 سالگی): تجسم درونی اشیا و رویدادها که حل کردن ناگهانی مسائل، توانایی یافتن شیء که دور از دید او جابه‌جا شده است (جا به جایی نادیدنی)، تقلید معوق و بازی وانمود کردن آن را نشان می‌دهند.</p> <p>به عقیده پیازه، نوباوگان بعد از تولد به قدری کم درباره دنیا می‌دانند که نمی‌توانند به صورت هدفمند آن را کاوش کنند.</p>				
<p>از قرن‌ها پیش این سوال مطرح بود که در تعیین سیر رشد انسان وراثت (سرشت) مهم‌تر است یا محیط (تربیت). مثلاً جان لاک فیلسوف انگلیسی قرن هفدهم عقیده رایج عصر خود را رد کرد که می‌گفت: بچه‌ها مینیاتوری از بزرگسالان هستند، یعنی با تمام توانایی‌ها و اطلاعات زاده می‌شوند و فقط لازم است بزرگ شوند تا صفات وراثتی‌شان ظاهر شود.</p>	1	28	عمومی کیهان	46
<p>زمانی که کودکان به تدریج درمییابند که نمیتوانند نیازهای خودشان را ارضا کنند، تشخیص دادن مراقبت اصلیشان را آغاز نموده و به جستجوی رابطه‌ای همزیست با او برمی‌آیند؛ حالتی که به همزیستی بهنجار، دومین مرحله رشد در نظریه ماهر میانجامد. همزیستی بهنجار در حدود هفته چهارم یا پنجم زندگی آغاز میشود و در ماه چهارم یا پنجم به اوج خود میرسد. «کودک طوری رفتار و عمل میکند انگار که او و مادرش سیستم مقتدری هستند - وحدت دو نفره در محدوده مرز مشترک» این رابطه همزیستی واقعی نیست، زیرا با اینکه زندگی کودک به مادر وابسته است، مادر مطلقاً به کودک نیاز ندارد.</p>	2	45	شخصیت کیهان	47
<p>به عقیده بولبی دلبستگی در چهار مرحله شکل می‌گیرد:</p> <p>1- مرحله پیش دلبستگی [تولد تا 6 هفتگی] علائم فطری مانند لبخند و گریه و... به نوزاد کمک می‌کند تا با انسان‌های دیگر که به او آرامش می‌دهند، تماس نزدیک برقرار کند. گرچه نوزادان در این سن بو و صدای مادر را تشخیص می‌دهند، ولی هنوز به او دلبسته نیستند.</p> <p>2- مرحله دلبستگی در حال شکل‌گیری [6 هفتگی تا 6-8 ماهگی] به مراقبت‌کننده آشنا به صورت متفاوت با یک غریبه پاسخ می‌دهند. هنگامی که کودکان یاد می‌گیرند که اعمال آنها بر رفتار کسانی که پیرامون آنها هستند تاثیر می‌گذارند، احساس اعتماد را پرورش می‌دهند.</p>	3	54	رشد کیهان	48

<p>این انتظار که مراقبت کننده وقتی علامت داده شود پاسخ خواهد داد ولی هنوز وقتی که از او جدا می‌شوند اعتراض نمی‌کنند.</p> <p>3- مرحله دلبستگی واضح [6-8 ماهگی تا 2 سالگی] دلبستگی به مراقبت کننده آشنا محسوس است. بچه‌ها اضطراب جدایی نشان می‌دهند یعنی وقتی بزرگسالی که به او متکی هستند آنها را ترک می‌کند ناراحت می‌شوند. آنها از مراقبت کننده آشنا به عنوان تکیه گاه امن استفاده می‌کنند و به کاوش محیط می‌پردازند.</p> <p>4- تشکیل رابطه متقابل [18 ماهگی تا 2 سالگی و بعد از آن] رشد سریع بازنمایی‌های ذهنی و زبان به کودکان نوپا امکان می‌دهد تا بر رفت و آمد والد و برگشت او آگاهی یابند و آن را پیش بینی کنند. در نتیجه اعتراض به جدایی کاهش می‌یابد.</p> <p>به عقیده بولبی در اثر تجربیات خود در این چهار مرحله پیوند عاطفی با دوامی با مراقبت کننده برقرار می‌کنند که می‌توانند در غیاب والدین از آن به عنوان تکیه گاهی امن استفاده کنند. این تصور وظیفه یک "الگوی واقعی درونی" یا یک رشته انتظارات درباره در دسترس بودن شخصیت‌های دلبستگی و احتمال حمایت کردن آنها در مواقع استرس را برعهده دارد. الگوی واقعی درونی بخش مهمی از شخصیت می‌شود و وظیفه علامتی را برای تمام روابط صمیمانه در آینده بر عهده دارد.</p> <p>باتوجه به توضیحات میتوان گزینه 3 را انتخاب کرد.</p>				
<p>سطح پیش عرفی (پیش قراردادی): اصول اخلاقی به صورت بیرونی کنترل می‌شوند. مانند مرحله دگرمختار پیاژه، کودکان مقررات صاحبان قدرت را می‌پذیرند و اعمال را به وسیله پیامدهای آن ارزیابی می‌کنند. رفتارهایی که بر تنبیه منجر می‌شوند، بد؛ و آنهایی که به پاداش ها می‌انجامند، خوب در نظر گرفته می‌شوند.</p>	4	121	رشد کیهان	49
<p>دلبستگی ایمن: این نوباوگان از والد خود به عنوان تکیه گاه امن استفاده می‌کنند، وقتی که آنها جدا می‌شوند ممکن است گریه کنند یا نکنند، وقتی</p>	1	55	رشد کیهان	50

که والد برمیگردد آنها به طور فعال به دنبال تماس با او هستند و گریه آنها فوراً کاهش می‌یابد.				
اضطراب اخالق‌ی از تعارض بین خود و فراخود ناشی می‌شود. بعد از اینکه فراخودمان را تشکیل دادیم- معمولاً در 5 یا 6 سالگی- امکان دارد به عنوان پیامد تعارض بین نیازهای معقولمان و دستورات فراخودمان، دچار اضطراب شویم.	3	11	شخصیت کیهان	51
	4			52
رویکرد رفتارگرایانه به شخصیت نیز مثل رویکرد روانکاوانه بسیار جبرگراست و دو رویکرد روانکاوانه و رفتارگرایانه، رویکردهای غالب در روانشناسی بودند. تا اینکه در 1962 گروهی از روان‌شناسان، «انجمن روان‌شناسی انسان‌گرا» را تأسیس کردند. روان‌شناسی انسان‌گرا از نظر آنها «نیروی سوم»ی در برابر دو رویکرد دیگر بود. بالاترین ارزش، شرافت انسان است. افراد اساساً پاک‌اند. هدف عینی روان‌شناسی فهمیدن افراد است، نه پیش‌بینی یا تنظیم رفتار آنها.	1	156 و 159	عمومی کیهان	53
در تقطیع، ما واحدهای معنادار را به صورت واحدهای بزرگتر درآورده و از این طریق مواد بیشتری را به حافظه می‌سپاریم. (= اندوزش)	2	114	عمومی کیهان	54
	3			55
رایج‌ترین واکنش به یک عامل تنش‌زا اضطراب است. کسانی که با وقایعی ورای حد معمول تحمل آدمی روبرو می‌شوند، گاهی اوقات دچار مجموعه علایم شدید و مرتبط با اضطراب می‌شوند که اختلال فشار روانی آسیب‌زاد (PTSD) نامیده می‌شود.	2	171	عمومی کیهان	56
در کل نخستین اطلاعاتی که دریافت می‌کنیم تأثیر بیشتری بر برداشت کلی ما دارد و این پدیده را اثر تقدّم می‌نامند. عوامل متعددی در پیدایش اثر تقدّم دخیل هستند اما به نظر می‌رسد این پدیده عمدتاً به دلیل پردازش طرحواره‌های یا تفکر نزولی به وجود می‌آید.	3	203	عمومی کیهان	57
اقلیت در داخل یک گروه بزرگ‌تر به شرطی که موضع مخالف خود را همواره حفظ کند و در عین حال انعطاف‌ناپذیر، جزم‌اندیش یا خودخواه به نظر نرسد، می‌تواند اکثریت را به دیدگاه خود راغب سازد، این فرآیند را نفوذ اقلیت	4	200	عمومی کیهان	58

می‌گویند. اقلیت گاه ممکن است نتواند اکثریت را به هم‌نوایی علنی با خود وادارد اما می‌تواند نگرش‌های خصوصی آنها را تعدیل کند.				
رنج عبارت است از احساس‌هایی مثل اضطراب، افسردگی، سراسیمگی و یا تجربه‌هایی مثل بی‌خوابی، بی‌اشتهایی، دردهای گنگ و واضح متعدد. گاهی احساس رنج شخصی می‌تواند تنها علامت نابهنجاری باشد و رفتار وی برای مشاهده‌کننده اتفاقی ممکن است بهنجار به نظر آید. برای تشخیص نابهنجاری، هر چهار معیار انحراف اجتماعی، فراوانی آماری، رفتار غیرانطباقی و احساس رنج شخصی در نظر گرفته می‌شود. بهنجاری چیست؟	1	179	عمومی کیهان	59
مصرف ماری‌جوانا عملکرد فرد در وظایف پیچیده را مختل می‌کند. مصرف مقدار کم تا متوسط آن هماهنگی حرکتی فرد را به طور چشمگیری مختل می‌کند. اثر ماری‌جوانا مدت‌ها پس از رفع احساس درون‌ذهنی سرخوشی یا خواب‌آلودگی، ممکن است همچنان باقی بماند. ماری‌جوانا دو اثر بارز بر حافظه می‌گذارد؛ نخست آنکه با مصرف آن حافظه کوتاه‌مدت آمادگی بیشتری برای مختل شدن پیدا می‌کند،	1	82	عمومی کیهان	60

کل سوالات این درس در کنکور ارشد بهداشت روانشناسی 1402: 20

درصد پاسخدهی جزوات کیهان به سوالات این درس در این آزمون: 85٪

تعداد سوالاتی که مستقیماً پاسخ‌شان در جزوات بود: 17

پاسخ‌ها بر اساس آخرین ویراست جزوات کیهان برای آزمون ارشد روانشناسی وزارت بهداشت 1402 استخراج شده است.

تهیه: مشاوران کنکور کارشناسی ارشد – گروه آموزشی کیهان